

ይድረስ ለአንዳርጋቸው ጽጌ (ከሸንቁጥ አየለ)

August 7, 2019

ከሁሉም የሚበልጠውን ኢትዮጵያዊ ማንነት በምልዓት ብትለብሰው እንዲህ የተምታታ የማንነት ጥያቄ ውስጥ አትገባም ነበር

1. “የኢትዮጵያ ህዝብ ብዙም እርስ በርስ አልተቀላቀለም። አልፎ አልፎ መቀላቀል ያለው በከተሞች ነው። በመሆኑም ከአማራ እና ከሌላ ብሄር በከተማ የተወለዱ እና አማርኛ ቋንቋ የሚችሉ ሰዎች ሁሉ አማራ ይሁኑ። አማራ ብሄረተኝነቱን ማምጣት የሚችለው ኢትዮጵያ ከሚባለው ሀገር ማዕቀፍ እራሱን ሲያወጣ ነው። ኢትዮጵያ በወረራ እና በቅኝ ግዛት የተፈጠረ ሀገር ነው። አማራው ሌሎች ነገዶችን ወሮ ኢትዮጵያ የሚባል ሀገር በመፍጠሩ ስህተት ሰርቷል። የአማራ ብሄረተኝነትን ያኮላሸው የኢትዮጵያ መፈጠር ነው። ኢትዮጵያ የመቶ አመት ታሪክ ያለው ሀገር ስለሆነ ቢፈርስ ሁሉም ነገድ የየራሱን ክልል ይዞ መሄድ ይችላል።

አማራም የራሱን ክልል ይዞ ቢሄድ የአማራ ብሄረተኝነት በደንብ ያብባል። እኔም አማራ ነኝ እና የአማራው ህልውና ስለሚያሳስበኝ አማራ ከዬት ወዴት የሚለውን መጽሃፍ ለመጻፍ ተነሳሁ።” አቶ አንዳርጋቸው አማራ ከዬት ወዴት በሚለው መጽሃፍ የተረተው ነው። አቶ አንዳርጋቸው ይህን መጽሃፍን የጻፈው የወያኔ/ኢህአዴግ የአዲስ ከተማ ጽ/ቤት አፈ ጉባኤ በነበረበት ጊዜ ከስልጣኑ ተባባሪ ባሉት ጥቂት ወራት ውስጥ ነው። የዚህ ጽሁፍ ዋና ፍሬ ሀሳብም የወያኔ የፕሮፖጋንዳ ሰለባ ከሆነው ከአንዳርጋቸው አ ሰምሮ የፈለቀ የተኮረጀ ሀሳብ መሆኑን መጽሃፉን እንደዋጣ በግል ጋዜጦች ላይ መጽሃፉን ተችቼ ሀሳቤን ሰንዘሬ ነበር። አንዳንድ ሰዎች ግን አማራ የሚባለው ቃል ስለተጠራላቸው አንዳርጋቸው ጽጌ የአማራ ጠበቃ ነው እያሉ እንብር እንብር ሲሉ እንደነበረም አስታውሳለሁ። እረ አሁን ድረስ የሚሉም ነበሩ።

2. የአንዳርጋቸው ጽጌ ሁለተኛ መጽሃፍ “ነጻነት እማያወቅ ነጻ አወጭ የሚል ነው። በዚህኛው መጽሃፍ ከአማራ እና ኦሮሞ ነገድ እንደሚወለድ አብራርቶ ጽፏል። ይህ መጽሃፍ ከወያኔ ተጽኖ በተወሰነ ደረጃ የተላቀቀበት ወቅት እና ወደ ቅንጅት አስተሳሰብ ያዘነበለበት ወቅት ላይ ስለነበረ መላክም ሀሳቦችን ይዟል ማለት ይቻላል። አንዳንድ ትንታኔዎቹም ጠንካራ የሚባሉ ናቸው። የሚያሳዝነው ግን የዚህ መጽሃፍ መቋጫም የሚደመደመው የተዋህዶን ሀይማኖት በመሳደብ እና ተዋህዶን ደናቁርት አቢዮተኞች ላጠፉት ጥፋት ሁሉ ተጠያቂ በማድረግ ነው። ይህ የድንዛዜ አካሄድ በአብዛኞቹ የዚያ ትውልድ ፖለቲከኞች እራሳቸውን እንዳዋቁ ለማሳያነት የሚተቀሙበት ስልት ነው።

የእግዚአብሔርን ቤት በመሳደብ እራስን አዋቂ ማድረግ ትልቁ ስልታቸው ነው። እናም አንዳርጋቸውም ነጻነት የማያወቅ ነጻወጭ በሚለው መጽሃፍም ተዋህዶን አርክሶ እና ኮንኑ የትንታኔው መቋጫ አድርጓታል። በእሱ ትንታኔ መሰረትም ዲሞክራሲ በኢትዮጵያ እንዳያብብ ትልቅ እንቅፋት የሆነው የቤተክህነት ባህል እና ስነልቦና ነው። ከአቢዮታውያኑ ኢ አማኞች ጋር ቤተክህነትን በምን ገመድ ጎትቶ እንዳገናኛት ግን ሳይገልጽልን አልፎታል።

አስቂኛ ነገር ታዲያ አንድ የተዋህዶ ሰባኪ ነኝ የሚል ወዳጄ የአንዳርጋቸውን መጽሃፍ አነብብኩት ብሎ ማብራሪያ ሰጠኝ። ተዋህዶ ላይ ያለውን እይታ እንዴት አገኘህው ብለው “መቼም ግሩም ገልጾታል” ብሎኝ ቁጭ። ይህ ሰባኪ ነኝ ባይ መጽሃፉን እንዳላነበበው ወይም መጽሃፍ አንብቦ እንደማይረዳ ሲገባኝ ከትኩት ብዬ ስቁቤት እንደነበረ ትዝ ይለኛል። ለምን ትስቃለህ ቢለኝ “መቼም እናንተ ዲያቢሎስ ቢሰድባችሁ አትቆጡም። የክርስቶስን ቤት የሚሳደብን ሁሉ ታደንቃላችሁ አይደል?” ብዬ ብለው የመለሰለኝ መልስ አስካሁን ያስቀኛል። “እንዴ ? አንዳርጋቸው ተዋህዶን ሰደቦ እንዴ?” ብሎኝ

ቁጭ። በቁጥሩ ቀላል የማይባል ሰው እንዲህ ይመስለኛል። ነገር ከመመርመር ጨህት እደመቀበት እሚረግሙት ዳስ ወስጥ ገብቶ ከበሮ የሚደልቅ።

3. አንዳርጋቸው አሁንም ሶስተኛ መጽሃፉን አሳትሟል። ይህ መጽሃፍ ደግሞ በተለዩ ሁኔታ ወስጥ ሆኖ የጻፈው ይመስላል። በአንድ መልኩ እስር ቤት እያለ የጻፈው ታሪክ እና ከ እስር ቤት ከወጣም ብኋላ አሁን በአነጋገሩን ተጽዕኖ ወስጥ ወድቆ የጻፈው መጽሃፍ የቀደሙትን የራሱን ትርክቶች ደምስሷቸዋል። ዋናው ማንነቴ ነው ሲል አማራ ከዩት ወዴት በሚለው መጽሃፍ ያተተውንም ፍልስፍናውን እና ማንነቱንም ፍቆ በመጣል አማራ የሚባል ህዝብ የለም። እኔም ኦሮሞ ነኝ ብሎ ቁጭ ብሏል። እኔ ኦሮሞ ነኝ ማለቱ አንዳች ክፋት የለውም። አስገራሚው ነገር ከኔ በላይ አማራ የለም ሲል አማራ ከዩት ወዴት በሚለው መጽሃፍ የተረከውን ማንነቱን በመፋቅ እንዴወም አማራ የሚባል ህዝብ የለም ማለቱ ነው ነው።

ከላይ የተነሱ ሶስት የሰልጠና ቀወሶችን እንወሰድ እና አላማቸው ምን እንደሆነ እንይ

---

1. አማራ ከዩት ወዴት የሚለው መጽሃፍ የተጻፈው እኔም አማራ ነኝ። አማራን ወክዬ ስልጣን እይዛለሁ የሚል ትልምን ተንተርሶ ነው። ይህ ሀሳብ አይከፋም ነበር። ከፋቱ ግን አማራ ያልሆኑ የከተማ ሰዎችን ሁሉ አማርኛ ስለሚናገሩ ብቻ አማራ ይሁኑ። ኢትዮጵያም ትፍረስ። ኢትዮጵያ ስትፈርስ የአማራ ብሄረተኝነት ይቀጣጠላል የሚለው ሸውራራ ሀገር አፍራሽ ሀሳብ ነበር። የዚህ ሸውራራ ሀሳብ መነሻውም ከአማራ በላይ አማራ ሆኖ ለመገኘት የታቀደ መሰረት የሌለው ስሁት ስነልቦናዊ ቀመር ነበር።

2. በሁለተኛው መጽሃፍ ደግሞ ኦሮሞነቱን እና አማራነቱን ለማሳዩት ከሁለቱ ነገዶች መወለዱን ለማታቀስ የተገደደበት ሁኔታ ነበር። ይህም ቅንጅት ህብረ ብሄራዊነትን እያገነነው ስለመጣ ነበር። በዚህ ህብረ ብሄራዊነት ምህዳር ወስጥ በሁለቱ ትልልቅ ነገዶች ተወክሎ መሪነቱን ለመጨበት እና ከኔ በላይ ወካይ የለም የሚል ታሳቢን ያነገበ ነው።

3. አሁን ነገሮች ሲገለባበጡ እና የኦሮሞ ብሄረተኝነት ጉልበት ሲያገኝ ደግሞ ሌላ የስልታን ጎዳና ስልጥ መቀዩስ አስፈላጊ ሆነ። እኔ ኦሮሞ ነኝ። አማራ የሚባል ነገድ የለም ብሎ ቁጭ። ይህንንም በማለት አሁንም በስልጣን ወንበር ስር የማድፈጥ ስትራቴጅ ስልት እንጅ የኦሮሞን ህዝብ በተለዩ የመወደድ ባህሪ ኖሮት አይደለም። የስልታን መንገዱ እጅግ ዘወርዋራ እና ብዙ መሆኑን አልሞ የተነሳው አንዳርጋቸው ጽጌ ሁሉንም ስልቶች እየቀያዩር እየሞከራቸው ይመስላል። ሁሉም የከተማ ሰዎች እና የአማራ ክልል ህዝብ አማራ ይሁን ሲል አማራ ከዩት ወዴት በሚለው መጽሃፍ ያወጀው አንዳርጋቸው ጽጌ አሁን ደግሞ አማራ የሚባል ህዝብ የለም ብሎ እርፍ።

አንዳርጋቸው ጽጌ እና ግንቦት ሰባት በዚሁ አጋጣሚ የከረረ ጸብ ወስጥ የገቡትን የአማራ ብሄረተኛ ሀይል የመበቀያ ስልትም ያገኙ መሰላቸው ሊሆን ይችላል አማራ የለም የሚለውን ትርክት ይዘው የመጡት። አማራ የለም ካልን የአማራ ብሄረተኝነት ይዳከማ ብለው አስበው መሆኑ ነው።

የሽህ እና ህሽ አመታት የአማራ ታሪክን ካለማወቅ የሚመነጭ ሸውራራ ሀሳብ እና ፈጥኖ ደራሽ ሀሳብ ሁሉም ስሁት ነው። የአማራ ህዝብ እንዲህ በቀላሉ የሚፈረካክሰስ ህዝብ አይደለም። የአማራ ህዝብ ሰላም እና እረፍት እስካላገኘ ድረስም የአማራ ወጣቶች እንደ አማራ ብሄረተኛ ወይም እንደ ኢትዮጵያ ብሄረተኛ ወይም በሌላ መልክ ሆነው ትግል ከማድረግ አይቆሙም። ስለዚህ መፍትሄው የችግሩን ስር ማድረቅ እንጅ ሀሰተኛ ትርክ መፍጠር አልነበረም።

የመደምደሚያ ምክር ለአንዳርጋቸው ጽጌ

ከሁሉም የሚበልጠውን ኢትዮጵያዊ ማንነት በምልዓት ብትለብሰው እንዲህ የሰነልቦና ቀውስ ውስጥ አትገባም ነበር። የኢትዮጵያም ስልጣን እግዚአብሔር ከፈቀደልህ ያንተ ይሆን ነበር። ስልጣን ከእግዚአብሔር እንጂ ከዘርህ ወይም ከፓርቲህ አይመነጭም። ፡፡ 4444... ለኮሚኒስቶች የሚያስቅ የካህን-ንጉስ ፍልስፍና ነገርኩህ አይደለም? ለማንኛውም ኢትዮጵያዊነት ከሁሉም ማንነቶች በላይ መሆኑን ብታውቅ፡ አንተም ከሁለቱ ነገሮችም ተወልደህ ቢሆን፡ ወይም ከአሮሞ ብሄር ብቻ ተወልደህ ቢሆን፡ ወይም ቀድሞ አማራ ነኝ እንዳልከው ከአማራ ብሄርም ተወልደህ ቢሆን ከንኡስ ማንነትህ የሚበልጠው አምነነት ኢትዮጵያዊ ማንነት ነው። ነው። ከአማራነትም፡ ከአሮሞነትም የሚበልጠውን ኢትዮጵያዊ ማንነት በእምነት ብትለብሰው ከሁሉም በላይ ትኩብር ነበር።

እንዲህ አንዴ አንዱ የነገድ ማንነትህ ትዝ ሲልህ ሌላ ጊዜ እንደሌለ ሲጠፋብህ፡ ሌላ ጊዜ ከሁለት መወለድህ ሲታሰብህ ባትተህ እና ዋትተህ መመላለስህ ያሳዝናል። እንደ ኢትዮጵያዊ ወንድሜ ብቻ ሳይሆን እንደ አንድ የአዳም ልጅ ወንድሜ የማንነትህ ነገር እንዲህ እስከ አንጥንትህ ድረስ ለምን እንደ በላህ ሳሰበው አሳዘንከኝ።

የሆኖ ሆኖ ተለይቶ የዘር ማጥፋት እየተደረገበት ያለበትን የአማራ ነገድ የለም ስላልክ የምታተርፈው የፖለቲካ ትርፍህን አንተው ታጭደዋለህ። የአማራ ነገድ በዚህ ወቅት የለም የሚለው ሰው ሳይሆን የሚፈልገው አማራን ለይታችሁ አታጥቁ፡ፍትህ አድርጉ፡ሁሉንም ኢትዮጵያውያን እኩል የሚያደርግ ሀገር ፍጠሩ፡ሁሉንም ነገሮች እኩል የሚያስተናግድ ፍጠሩ የሚል ኢትዮጵያዊ ፖለቲከኛ ነበር የሚፈልገው።

ለማንኛውም ኢትዮጵያዊነትን መቶ አመት ነው እድሜው ብለህ በቅኝ ግዛት የተፈጠረ ሀገር ነው ብለህ ብትከደውም መጽሃፍ ቅዱስ ግን የሚተርክልን ኢትዮጵያዊ ማንነት ከማንኛውም የነገድ ማንነት በላይ መሆኑን ነው። በመጽሃፍ ቅዱስ እግዚአብሔር እራሱ ኢትዮጵያዊ ልጅ ነው ብሎ መስክሯል እና።

ኢትዮጵያዊነትን ለኢትዮጵያዊ ሁሉ የሰጠው እራሱ እግዚአብሔር ነው። የሚቀበለው ኢትዮጵያዊ መልካም አደረግ። የማይቀበለውም ኢትዮጵያዊ መብቱ ነው። ከእውነቱ ስትቆረጥ ይዘህዉ የምትመጣው ትንታኔ ሁሉ ሀስት እና እርስ በርስ የሚምታት ነው። አንዴ አማራ ነኝ፡ አንዴ አማራ እና አሮሞ ነኝ፡ አንዴ አማራ የሚባል ህዝብ የለም እያልክ መከራህን ታያለህ። አንዴ በስልታን ጥም፡ አንዴ በበቀል፡ አንዴም በግል ተራ ፍልስፍና ስትዋልል ትውላለህ።

ኢትዮጵያዊነት ተፈልጎም የማይገኝ ማንነት ነው። ኢትዮጵያዊ ነኝ የሚለው ህዝብ እንኳን ቢጥለው ሌላ ወገን ያነሳዋል። ጥቁሩ አለም የነጻነት፡ የእኩልነት፡ በእግዚአብሔር መንፈስ መወደድን እና በ እግዚአብሔር አይን የታወቀ ህዝብ መሆኑን ማረጋገጫ ቢፈልግ የሚያገኘው ኢትዮጵያን እና ኢትዮጵያዊነትን ነው።

ስለዚህ ዛሬ ኢትዮጵያ የተባለው ህዝብ ኢትዮጵያዊነትን አውልቆ ቢጥለው ሌላው ወገን አንስቶ ይልብሰዋል። ኢትዮጵያ ጥሎባት እናንተ ከወያኔ ጋር ሆናችሁ በቀየሳችሁት የነገድ ፖለቲካ ስር ገብታለች እና ገና ብዙ በርካታ ዉጥንቅጦች እና የማምንነት ቀውሶችን የተሸከሙ ዜጎች ታስተናግዳለች። አንዴ ይህኛውን ነኝ። ሌላ ጊዜ ያኛውን ነኝ የሚሉ የማንነት ቀውስ ውስጥ የሚዳከሩ በርካታ ዜጎች የሚተራመሱባት ሀገር።

በነገራችን ላይ ኢሳያስ አፈወርቂ በአንድ ወገን ኢትዮጵያዊ ማንነቱን ጥሎ ነው ኤርትራውያንን ከወንድሞቻቸው ኢትዮጵያውያንን የነጣጠላቸው። መለስ ዜናዊም በአንድ ወገን ኤርትራዊ ማንነቱን ክዶ ነው ኢትዮጵያውያንን ከወንድሞቻቸው ኤርትራውያንን የነጣጠላቸው። ይህም ሁሉ የክፋት እና ስልጣን መያዝን እንደ ግብ የመውሰድ የተሳሳተ ፍልስፍና ነው።

የሆነ ሆኖ እግዚአብሔር የታመነ ነውና ህዝቤ ያለውን እና የተወደደ ኢትዮጵያዊነት የተላበሰውን ህዝቡን ያድናል።